

Muistio

28.5.2026

VN/20595/2025
VN/20595/2025-OKM-14

Esittelymuistio

GARANTIFÖRENINGEN FÖR EVANGELISKA FOLKHÖGSKOLAN I SVENSKFINLAND RF:N LUPAHAKEMUS AIKUISTEN PERUSOPETUKSEN JÄRJESTÄMISEKSI

Lainsäädäntö

Perusopetuslain (628/1998) 7 §:n mukaan valtioneuvosto voi myöntää rekisteröidylle yhteisölle luvan järjestää perusopetusta. Opetuksen järjestämislupa voidaan myöntää, jos lupaa hakeva opetuksen järjestäjä on tehnyt kunnan kanssa sopimuksen opetuksen järjestämisestä. Lupa vieraskielisen opetuksen, erityisopetuksen, erityiseen maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvan opetuksen ja kansanopistossa muille kuin oppivelvollisille annettavan opetuksen järjestämiseen voidaan myöntää alueellisen tai valtakunnallisen koulutus- tai sivistystarpeen perusteella, vaikka opetuksen järjestäjä ei ole tehnyt edellä tarkoitettua sopimusta.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset opetuksen asianmukaiseen järjestämiseen. Opetusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi. Opetuksen järjestämisluvassa määrätään kunnat, joissa opetusta järjestetään, opetuskieli, erityinen koulutustehtävä, koulutuksen järjestämismuoto sekä muut tarpeelliset koulutuksen järjestämiseen liittyvät ehdot.

Valtioneuvosto voi perusopetuslain 7 §:n 4 momentin nojalla peruuttaa opetuksen järjestämistä koskevan luvan, jos koulutus ei täytä perusopetuslain 7 §:n 1 tai 2 momentissa luvan myöntämiseksi säädettyjä edellytyksiä tai jos opetus järjestetään muuten vastoin perusopetuslakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Opetuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta päättää valtioneuvosto perusopetuslain 14 §:n 1 momentin nojalla. Valtioneuvoston perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta antaman asetuksen (422/2012, tuntijakoasetus, muutettu valtioneuvoston asetuksella 135/2017) 7 §:ssä säädetään aikuisten perusopetuksen tuntijaosta. Opetushallitus on laatinut aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet.

Perusopetusasetuksen 20 §:n mukaan opetuksen järjestämislupaa on haettava viimeistään vuotta ennen opetuksen suunniteltua aloittamista. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi tarvittaessa ottaa käsiteltäväksi myös mainittua ajankohtaa myöhemmin tehdyn hakemuksen.

Laissa säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten täytyessä luvan myöntäminen on lupa-asian ratkaisevan viranomaisen harkinnassa. Luvan hakijalla ei ole lakiin perustuvaa oikeutta luvan saamiseen. Lupaharkinnassa voidaan päätyä tarkoituksenmukaisuusperustein kielteiseen ratkaisuun, vaikka edellä todetut oikeudelliset myöntöedellytykset täytyisivätkin.

Ammatillisten edellytysten arvioinnissa huomiota kiinnitetään muun muassa opetushenkilöstön määrään ja opettajien kelpoisuuksiin sekä opetussuunnitelmiin. Taloudellisten edellytysten

arvioinnissa huomiota kiinnitetään hakijan taloudelliseen asemaan, opetustiloihin ja välineistöön sekä kykyyn huolehtia koulutuksen rahoituksesta pidemmällä aikavälillä.

Hakemus

Garantiföreningen för Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland rf hakee ministeriöön 26.6.2025 saapuneella hakemuksella perusopetuksen järjestämislupaa aikuisten perusopetuksen järjestämiseksi Vaasassa 1.8.2026 alkaen. Opetuksen kielenä olisi ruotsi ja haettava opiskelijapaikkamäärä olisi 60. Tämä opiskelijamäärä mahdollistaisi aikuisten perusopetuksen järjestämisen tarkoituksenmukaisesti sen eri kohderyhmille. Hakijalla on voimassa oleva vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukainen kansanopiston ylläpitämislupa. Mikäli perusopetuksen järjestämislupa myönnetään, opetus sijoitettaisiin kansanopiston yhteyteen.

Tällä hetkellä Vaasan kaupunki järjestää aikuisten perusopetusta kansalaisopisto Alman yhteydessä. Opetus toteutetaan hakijan tiloissa. Hakija perustelee koulutuksen tarpeellisuutta Vaasassa sillä, että nyt kukaan ei kanna kokonaisvastuuta ruotsinkielisestä aikuisten perusopetuksessa alueella. Ajatuksena on keskittää ruotsinkielinen aikuisia maahanmuuttajia koskeva osaaminen ja koulutus Vaasassa yhdelle toimijalle. Hakijan mukaan järjestämisluvan myöntäminen takaisi ruotsinkielisen oppimisympäristön aikuisten perusopetukselle. Mikäli valtioneuvosto päättäisi myöntää haetun perusopetuksen järjestämisluvan, Vaasan kaupunki lopettanee aikuisten perusopetuksen järjestämisen ja opiskelijat siirtyisivät Garantiföreningen för Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinlandin ylläpitämään kansanopistoon jatkamaan aikuisten perusopetuksen opintojaan.

Garantiföreningen för Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland rf on rekisteröity 24.9.1927 ja sen kotipaikka on Vaasa. Hakemuksen liitteenä toimitettujen yhdistyksen sääntöjen mukaan yhdistyksen tarkoituksena on Svenska Lutherska Evangeliföreningens i Finland fr:n toiminnan yhteydessä perustaa ja ylläpitää evankelista kansanopistoa kasvatukseen, joka tapahtuu Raamatun ja evankelisluterilaisen kirkon tunnustuksen perustalta. Lisäksi yhdistys edistää taitoja ja valmiuksia, joita opiskelijat tarvitsevat toimiakseen hyvinä kansalaisina yhteiskunnassa. Tarkoituksensa täyttämiseksi yhdistys hankkii ja ylläpitää kansanopiston toiminnan edellyttämiä rakennuksia ja laitteita sekä hoitaa kansanopiston toiminnan edellyttämiä käytännön asioita.

Vaasan kaupungin lisäksi opetus palvelisi myös naapurikuntien ja Pohjanmaan maakunnan kuntien ruotsinkielisen aikuisten perusopetuksen tarpeita. Pohjanmaan maakunnassa on yhteensä 11 kuntaa, joissa on merkittävästi ruotsinkielisiä asukkaita. Mahdollisuus sisäoppilaitosmuotoiseen opetukseen ja majoittautumiseen opistolla mahdollistaa muissa maakunnan kunnissa asuvien opiskelijoiden opiskelun hakijan oppilaitoksessa. Monet alueen kunnista ovat vastaanottaneet kiintiöpakolaisia. Hakijalla on tiedossa, että alueen kunnista Korsholm oli aikomassa ottaa 35 ja Vaasa 20 kiintiöpakolaista.

Hakija aikoo järjestää kaikkia aikuisten perusopetuksen vaiheita: alkuvaihetta ja siihen kuuluvaa lukutaitovaihetta sekä päättövaihetta. Koulutusta järjestettäisiin sekä maahan muuttaneille että muille henkilöille, joilla ei ole perusopetuksen päättötutkintoa. Hakija tekee yhteistyötä työllisyysalueen sekä alueen muiden oppilaitosten kanssa selvittääkseen alueen koulutustarpeita. Hakijalla on laaja kokemus maahan muuttaneiden koulutuksen järjestämiseksi vapaassa sivistystyössä, esimerkiksi omaehtoisessa kotoutumiskoulutuksessa ja lukutaitokoulutuksessa.

Kansalaisopisto Alman järjestämään ruotsinkieliseen aikuisten perusopetuksessa opiskeli syksyllä 2025 18 opiskelijaa. Hakija arvioi, että sillä on kansalaisopistoa laajemmat verkostot ja mahdollisuudet saada koulutukseen enemmän opiskelijoita Vaasasta ja sen naapurikunnista. Hakija arvioi, että alueella on paljon opiskelijoita, jotka ovat tulleet maahan oppivelvollisuusiän loppupäässä ja joille aikuisten perusopetus olisi erittäin hyödyllistä tarvittavien valmiuksien saamiseksi jatko-opintoihin.

Hakija arvioi, että aikuisten perusopetukseen tarvittaisiin noin 20 opiskelijapaikkaa maahanmuuttotautaisille aikuisille sekä lisäksi 15-20 opiskelijapaikkaa 17-25-vuotiaille maahanmuuttotautaisille, jotka eivät voi osallistua oppivelvollisille järjestettävään

perusopetukseen. Lisäksi opiskelijapaikkoja tarvitaan muille maahanmuuttotaustaisille opiskelijoille sekä ja opiskelijoille, jotka tarvitsevat luku- ja kirjoitustaidon koulutusta. Opiskelijoilla on mahdollisuus yöpyä opistolla, mikä mahdollistaa opiskelun muista alueen kunnista käsin.

Hakijan mukaan Tilastokeskuksen väestöennusteiden mukaan vieraskielisten asukkaiden määrä tulee kasvamaan Pohjanmaalla. Väestönkasvu perustuu maahanmuuttotaustaisiin asukkaisiin. Hakija viittaa myös Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan, jossa tavoitteeksi on asetettu Suomen kaksikielisyyden vahvistaminen ja kotoutumisen mahdollistamisen molemmilla kielillä. Hallitusohjelman tavoitteena on, että 5-10 prosenttia maahanmuuttajista kotoutuisi ruotsin kielellä.

Hakijalla on kahdeksan opettajaa, joista kuusi täyttää tehtävän kelpoisuusvaatimukset. Oppilaitoksen rehtori täyttää rehtorin ja opettamiensa aineiden kelpoisuusvaatimukset. Hakijalla on sopimus Vaasan kristillistä koulua ylläpitävän Confido – Pohjanmaan kristillinen kasvatus ry:n kanssa, jossa sovitaan aineopettajien käyttämisestä yli oppilaitosrajan. Hakija aikoo myös palkata lisää opettajia toiminnan laajentuessa.

Yhdistyksellä on tilat osoitteessa Korsholmsesplanaden 2, joissa on tilaa 2531 m². Tilat on remontoitu vuonna 2018 ja tila on tarkoitettu opetustilaksi. Tilat omistaa kiinteistöyhtiö, jonka osakkeista hakija omistaa noin 82 %. Sisäoppilaitosmuotoiset tilat on mitoitettu 25 majoittujalle. Nämä tilat on remontoitu vuonna 2025.

Yhdistyksen vuoden 2025 tulos oli 34 698,84 euroa alimääräinen. Taseen loppusumma oli 4 455 964,55 euroa ja pitkäaikaista vierasta pääomaa oli 977 458,30 euroa. Hakija on hakemukseensa kuvannut käytettävissä olevat tilat sekä opetuksessa käytettävät välineet.

Vaasan kaupungin koulutuslautakunnan lausunto

Vaasan kaupungin koulutuslautakunnan pöytäkirjanotteen mukaan kaupunki puoltaa hakemusta. Lausunnossaan kaupunki toteaa, että sillä ei ole velvollisuutta järjestää aikuisten perusopetusta. Kaupungin lausunnon mukaan hakijalla on hyvät edellytykset järjestää aikuisten perusopetusta niin, että siinä toteutuu ruotsinkielinen oppimisympäristö. Hakijalla on hyvät mahdollisuudet järjestää aikuisten perusopetusta, koska sillä on laaja kokemus maahanmuuttotaustaisten opiskelijoiden kouluttamisessa. Aikuisten perusopetus sopii hyvin opiston palvelukokonaisuuteen ja palvelee kaupungin tavoitteita ja tarpeita. Koulutuslautakunta on yksimielisesti puoltanut hakijan lupahakemusta aikuisten perusopetuksen järjestämiseksi.

Opetussuunnitelma

Opetushallitus on antanut lausunnon (OPH-5504-2025) Garantiföreningen för Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland rf:n opetussuunnitelmasta ja opiskeluhoitosuunnitelmasta. Opetushallituksen mukaan asiakirjat antavat hyvät edellytykset järjestää normien mukaista aikuisten perusopetusta. Kuvaus aikuisten perusopetuksen yleisestä koulutustarjonnasta sisältyy paikalliseen opetussuunnitelmaan. Hakijan opiskeluhoitosuunnitelma antaa hyvän perustan opiskeluhoillon järjestämiselle. Lausunnon mukaan opiskeluhoitosuunnitelman liitteenä oleva suunnitelma kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisystä tarvitsee vielä täydennystä häirinnän ja väkivallan kuvaamisen osalta. Hakija on sitoutunut tämän täydennyksen tekemään.

Hakemuksen arviointi ja päätösesitys

Hakijalla on vapaan sivistystyön kansanopiston ylläpitämislupa. Hakijalla on pitkäaikainen kokemus maahanmuuttajille järjestetyn koulutuksen, kuten kotoutumiskoulutuksesta ja vapaan sivistystyön lukutaitokoulutuksen, järjestämisestä. Aikuisten perusopetuksen opiskelijoista valtaosa on maahanmuuttajia.

Perusopetuksen järjestämisluvan myöntämisen edellytyksenä on perusopetuslain 628/1998 7§:n mukaan, että opetuksen järjestäminen perustuu erityiseen koulutus- tai sivistystarpeeseen ja että hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset opetuksen asianmukaiselle järjestämiselle. Kun hakija on kansanopiston ylläpitäjä, järjestäjällä ei tarvitse olla sopimusta perusopetuksen

järjestämisestä kaupungin kanssa. Vaasan kaupungin puoltava lausunto on riittävä vahvistus siitä, että hakemus tukee kaupungin kannalta toivottavaa kehityssuuntaa.

Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland on kansanopisto, jossa perusopetuksen järjestäminen, mikäli lupa myönnetään, toteutetaan sisäoppilaitosmuotoisesti. Koulutus kansanopistossa toteutetaan kokopäiväisesti ja päiväsaikaan, mikä antaa hyvät mahdollisuudet palvella myös muiden Pohjanmaan alueen kuntien ruotsinkielistä kotoutumista. Vaasan kansalaisopisto Almalla oli syksyllä 2025 Vipunen-tietopalvelun mukaan 18 aikuisten perusopetuksen opiskelijaa. Hakijan on tarkoitus kasvattaa opiskelijamääräänsä niin, että opiskelijoita olisi lupahakemuksen mukaiset 60 kappaletta vuonna 2027. Hakija kuvaa hakemuksessaan, että sillä on mahdollisuus yhteistyökontaktiansa kanssa saada enemmän hakijoita ja opiskelijoita, kuin mitä Vaasan kaupunki on saanut.

Valtakunnallisesti voidaan todeta, että ruotsinkielistä aikuisten perusopetusta järjestetään hyvin vähän. Vaasan kaupungin lisäksi sitä järjestää vain Helsingin kaupunki. On perusteltua, että hakijalle myönnetään sen hakemat 60 opiskelijapaikkaa aikuisten perusopetukseen.

Hakijalla voidaan katsoa olevan ammatilliset ja taloudelliset edellytykset koulutuksen järjestämiselle. Yhdistys on vakavarainen toimija, jolla on käytössä asianmukaiset tilat opetuksen järjestämiseen. Hakijalla on riittävä määrä kelpoisia opettajia. Yhteistyösopimus Vaasan kristillisen koulun kanssa mahdollistaa kelpoisten opettajien määrän kasvattamisen joustavasti.

Opetushallituksen antaman lausunnon (OPH-5504-2025) mukaan hakijan opetussuunnitelma antaa edellytykset opetuksen ja opiskelijahuollon järjestämiselle. Lausunnon mukaan opiskeluhuoltosuunnitelman liitteenä oleva suunnitelma kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisystä tarvitsee vielä täydennystä häirinnän ja väkivallan kuvaamisen osalta. Hakija on sitoutunut tämän täydennyksen tekemään.

Päätösesitys:

Edellä esitetyn perusteella esitetään, että Garantiföreningen för Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland rf:lle myönnettäisiin aikuisten perusopetuksen järjestämislupa 60 opiskelijalle Vaasassa 1.8.2026 alkaen.

Opetuksen järjestämismuoto olisi, kuten muissa kansanopistoissa, sisäoppilaitosmuotoisesti järjestetty opetus. Opetuskielenä olisi ruotsi.

Järjestämislupaan lisättäisiin ehto, että järjestäjän opetussuunnitelma tulee korjata Opetushallituksen lausunnossa (OPH-5504-2025) esiin nostettujen epäkohtien osalta.